

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาโรงเรียนบ้านบ่อตาโล่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาโรงเรียนบ้านบ่อตาโล่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำแนกตามอาชีพและสถานภาพของสมาชิกในชุมชน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ผู้นำชุมชน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านบ่อตาโล่ ตำบลบ่อตาโล่ อำเภอมโนรมย์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวมทั้งสิ้นจำนวน 183 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ผู้นำชุมชน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดกลุ่มตัวอย่างได้มาจากวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 13 คน สำหรับผู้ปกครองนักเรียน ผู้วิจัยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยแยกเป็นห้องเรียนแต่ละห้องแล้วใช้ตารางการสุ่มกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 607-609) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 131 คน

ตารางที่ 1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

สถานภาพตัวแทนชุมชน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. ผู้นำชุมชน	4	4
2. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	9	9
3. ผู้ปกครองนักเรียน	170	118
รวม	183	131

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้คือแบบสอบถามการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาโรงเรียนบ้านบ่อตาโล่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ที่สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามตามตัวแปรที่ต้องการศึกษาได้แก่อาชีพและสถานภาพในชุมชน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาโรงเรียนบ้านบ่อตาโล่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ใน 4 ด้าน มีทั้งหมด 50 ข้อดังนี้

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ มี 11 ข้อ
2. ด้านการบริหารงบประมาณ มี 13 ข้อ
3. ด้านการบริหารงานบุคคล มี 12 ข้อ
4. ด้านบริหารงานทั่วไป มี 14 ข้อ

ลักษณะแบบสอบถามที่ใช้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับคือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสารหลักการแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาโรงเรียนเพื่อทำความเข้าใจโครงสร้างเนื้อหาเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นมาเป็นกรอบแนวคิดที่จะนำมาสร้างแบบสอบถาม

2. ศึกษาการสร้างแบบสอบถามจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของกรณีการ นำถ้าพลอย (2552) การศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในบริหาร โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาเป็ริงวิสุทธาธิบดี เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างและปรับปรุงแบบสอบถาม

3. ดำเนินการสร้างแบบสอบถามและนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาพิจารณา

4. เมื่อได้แก้ไขปรับปรุงตามที่คณะกรรมการที่ปรึกษาแนะนำ และตรวจสอบความถูกต้องเกี่ยวกับเนื้อหา ภาษา ความครอบคลุมเนื้อหา เพื่อนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ พิจารณาตรวจสอบ และนำมาปรับปรุงแก้ไข ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน คือ

4.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก อาจารย์ประจำศูนย์นวัตกรรมการบริหาร และผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

4.2 ดร.สมชาย พัทธเสน อาจารย์พิเศษศูนย์นวัตกรรมการบริหาร และผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

4.3 นายประจวบ จันทะเวช ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านบ่อตาโล่ อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แล้วหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับสิ่งที่ต้องการวัดด้วยการนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิลงความเห็น โดยใช้หลักเกณฑ์ดังนี้

คะแนน 1 สำหรับข้อความที่สอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการวัด

คะแนน 0 สำหรับข้อความที่ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการวัด

คะแนน -1 สำหรับข้อความที่แน่ใจว่าไม่สอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการวัด

บันทึกผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละข้อ นำไปหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับสิ่งที่ต้องการวัด IOC เพื่อหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถาม

5. นำแบบสอบถามที่ได้รับการเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ เสนอต่อประธานกรรมการ และกรรมการ เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปทดลองใช้ (Try - Out) กับชุมชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ฉบับ

6. นำแบบสอบถามที่มีอำนาจจำแนกรายข้อ หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) ผลการวิเคราะห์ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ อยู่ระหว่าง .25-.76 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .97

7. นำแบบสอบถามการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาโรงเรียนบ้านบ่อตาโล่ ที่หาคุณภาพแล้วนำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้น มีขั้นตอนดังนี้

1. ขออนุญาตจากศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่ออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

2. นำแบบสอบถามส่งไปยังผู้นำชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 131 ฉบับ และผู้วิจัยรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาดำเนินการดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาลงรหัส ได้คะแนนตามน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อและบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ และวิเคราะห์โปรแกรมข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปคำนวณตาราง

2. นำผลการคำนวณ มาวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษาต่อไป การแปลความหมายของคะแนนผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การวัดการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาโรงเรียนบ้านบ่อตาโล่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยใช้คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์เป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของ (Likert Scale) 5 ระดับ (Best & Kahn, 1993, p. 246) มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง มีส่วนร่วมมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีส่วนร่วมมาก
- 3 หมายถึง มีส่วนร่วมปานกลาง
- 2 หมายถึง มีส่วนร่วมน้อย
- 1 หมายถึง มีส่วนร่วมน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูลตอนที่ 2 พิจารณาค่าเฉลี่ยจากเกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว (2535, หน้า 23-24) ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีส่วนร่วมมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีส่วนร่วมมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีส่วนร่วมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีส่วนร่วมน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีส่วนร่วมน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ครั้งนี้ได้แก่

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามสถิติที่ใช้คือค่าร้อยละ

1.2 การวิเคราะห์เพื่อหาระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาโรงเรียนว่าอยู่ในระดับใดสถิติที่ใช้คือค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

2.1 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาอัลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

3.1 วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีของ (Scheffe)